

Förbundet Agenda 21 i Västmanland

Synpunkter på tillväxtprogram för Västmanlands län 2004-2007

I den regionalpolitiska propositionen (2001/02:4) sägs att de regionala tillväxtprogram som nu föreslås, som en fortsättning på tillväxtavtalen, är avsedda att utgöra basen i det långsiktiga arbetet för en hållbar regional utveckling samt "Att främja en hållbar regional utveckling innebär att prioritera lösningar inom politiken som ger synergieffekter mellan de ekonomiska, sociala och ekologiska perspektiven. Det handlar om att hitta helhetslösningar som påverkar inriktningen av den regionala utvecklingen mot en mer hållbar samhällsutveckling."

Förbundet Agenda 21 anser det viktigt att lyfta hållbar utveckling utifrån att de 15 nationella miljömålen får genomslagskraft i Västmanland. Lika viktigt är att jämställdhetsfrågor och integration ges utrymme för att främja de tre strategiska områdena; arbetskraftsförsörjningen, entreprenörskap/företagande/företagsklimat och innovationssystem/kluster.

Tillväxt och hållbar utveckling

Hållbar tillväxt innefattar ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet. Om regeringens vision om ett ekologiskt hållbart samhälle ska bli verklighet måste även tillväxten vara miljömässigt hållbar. Kraftsamlingen för de regionala tillväxtprogrammen är en möjlighet att ta ett helhetsgrepp på utvecklingen mot ett långsiktigt hållbart Sverige. Länsstyrelser, kommuner, näringsliv och andra regionala aktörer har en viktig roll i arbetet med att forma innehållet i tillväxten.

En hållbar tillväxt förutsätter att en ökad ekonomisk aktivitet inriktas mot god hushållning med natur- och kulturreсурser och minskad miljöpåverkan. Häri ligger ett omfattande behov av kunskaps- och teknikutveckling som innebär en stor utmaning och tillväxtpotential för näringslivet. De regionala tillväxtavtalen innebär en möjlighet att ta ett helhetsgrepp för att skapa förutsättningar för en hållbar regional utveckling genom att lyfta fram miljöfrågorna som en drivkraft för utveckling och tillväxt.

I flera länder är miljösektorn en av de snabbast växande delarna i ekonomin. OECD räknar med en tillväxt inom miljösektorn på 5,5%. Det innebär att den i förhållande till andra sektorer är en tydlig framtidssektor. Förutom miljöteknikföretag har många kunskapsföretag med miljöinriktade tjänster vuxit fram. De företag som satsar på ett bättre miljöarbete och en resurseffektiv produktion står sig ofta starkare i konkurrensen när alltmer miljömedvetna konsumenter och producenter i ökande grad efterfrågar miljöanpassade alternativ.

Det är av avgörande betydelse att lyfta fram miljöfrågorna som en drivkraft för utveckling och tillväxt i arbetet med de regionala tillväxtprogrammen. De företag som satsar på ett bättre miljöarbete och en resurseffektiv produktion står sig starkare i konkurrensen när alltmer miljömedvetna konsumenter och producenter i ökande grad efterfrågar miljöanpassade alternativ. Genom att beakta miljön redan vid planeringen av tillväxtprogrammen kan man bättre utnyttja de möjligheter en miljödriven tillväxt ger samt undvika framtida miljöförstöring. Därmed kan företag med resurseffektiva och miljöriktiga produkter och tjänster minska sina kostnader samt stärka befintliga och vinna nya marknader.

Förbundet Agenda 21 i Västmanland befinner sig i en ny spännande utvecklingsfas där vi kommer att utgå från vår nya vision för Västmanland. Visionen är långsiktig och innebär att vi utvecklas fem hörnpelare för hållbar utveckling tillsammans med medlemsorganisationerna; kommunerna, landstinget, företagen och de ideella organisationerna. De fem hörnpelarna är långsiktighet, solidaritet, ekologi, hållbara relationer och delaktighet.

Förbundet kommer genom nya samarbetsformer försöka integrera näringsliv och hållbar utveckling. Konkret kommer förbundet att ansöka om medel från EU:s strukturfond ”innovativa åtgärder”, med temat ”Hållbara företag i nätverk”. Redan årskiftet 04/05 hoppas vi kunna presentera resultat.

Strategier för miljöintegration i tillväxtavtalen

Hållbar utveckling är en strategisk fråga för regional utveckling och hållbar tillväxt som inte kan särbehandlas utan behöver integreras i programarbete och utvecklingsmål.

Vi tror att förbundet med dess medlemsorganisationer från näringslivet, ideella organisationer, samt offentlig verksamhet kan bidra till kunskap och utveckling för att miljöfrågan kan integreras i tillväxtarbetet.

Vi vill konkret vara med som en aktör och vara en arena för samtal och dialog mellan kommuner, länsstyrelse och näringslivet för att horisontellt integrera miljö och tillväxtarbetet. Partnerskap i tillväxtavtalen är en bra grund för att bilda en plattform där vi tror FA 21 kan spela en aktiv roll.

Vi vill gärna delta tillsammans med aktörer för att ta fram en strategi för miljöintegration. En strategi kan utgå från tre faser.

Fas 1. Programarbete – prioritera insatsområden som bidrar till hållbar regional utveckling
Synergieffekter mellan regionala miljömål och näringslivsutveckling

Fas 2. Genomförandet – organisation, utveckla kluster inom miljöområdet, krav på miljönytta, bedöma och besluta projekt genom checklistor och regionala miljömål som överensstämmer med krav på miljönytta

Fas 3. Uppföljning och utvärdering – checklistornas krav på miljöeffekter och miljönytta bedöms, samt i vilken utsträckning projekt bidragit till ekologisk hållbar utveckling genom avstämning mot de regionala miljömålen.

Regeringen gav den 14 mars 2002 ett antal myndigheter i uppdrag att identifiera potentiella områden för samordning av ett antal politikområden. Syftet med uppdraget är att öka den

sammanlagda effektiviteten i de insatser som genomförs och att därigenom förstärka lokala arbetsmarknadsregioners långsiktiga utveckling samt bidra till en hållbara tillväxt.

Regeringen har i sitt uppdrag bedömt att ett antal politikområden kan bidra till ett mervärde genom en utvecklad sektorssamverkan. Dessa politikområden är:

- Regional utvecklingspolitik
- Näringspolitik
- Arbetsmarknadspolitik
- Utbildningspolitik
- Forskningspolitik – *de delar som avser utveckling av innovationssystem*
- Transportpolitik

Tillväxtprogrammet skall bidra till en hållbar tillväxt omfattande ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter. Det innebär att underlag som speglar de tre aspekterna såväl de sociala och miljömässiga som de ekonomiska faktorerna behöver lyftas fram från början och utgöra en gemensam grund i programarbetets samtliga faser. Tillväxtansvarig organisation bör tillse att en god och relevant kompetens inom hållbar utveckling säkras genom bemanning och utbildningsinsatser. Tillväxtprogrammet bör belysa hur synergieffekter mellan de ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekterna ska tas tillvara.

Förbundet Agenda 21 i Västmanland tycker att länsstyrelsen har en viktig roll som tillväxtansvarig organisation bygga nätverk, kluster och ta tillvara kompetensen i regionen för att integrera miljöfrågorna på ett bättre sätt en förra tillväxtprogrammet.

Källförteckning

- Naturvårdsverket, *Bredda perspektiven! – Miljöintegration i tillväxtprogrammen*, rapport 5163, 2001
- NUTEK, *Nationell samordning för regional utveckling* – rapport II, 2003-09-30
- Naturvårdsverket, *Det nya tillväxtarbetet*, - förändringsarbete för en hållbar regional utveckling, Rapport 5263
- Naturvårdsverket, *Miljöintegration – miljöledning, miljömål och tillväxtavtal, erfarenheter från fyra län*, 2000

På uppdrag av styrelsen Förbundet Agenda 21 i Västmanland

Andreas Porswald
Ordförande